

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. N° 234.

77de Møde.

Mandagen den 17de Juni.

(Fortfat.)

Orsted: Det var ogsaa den Betænkelse, jeg havde ved den 1ste Paragraph af det forelagte Lovudkast, at den, naar den blev vedtagen, hvilket jeg forøvrigt fandt at have overmaade Meget for sig, vilde det fremkalde Fordringer fra deres Side, for hvem Tienden allerede var bestemt, at de nemlig burde, efter den naturlige Retsfærdighed, være ligesaa nær til at slippe med en Tiendebestemmelse paa den Maade, den nye Lov hjemler, som de, der fik Tienden bestemt, efterat Loven var udkommen. Men det er dog, efter mine Tanker, her en nødvendig Betingelse for at kunne stemme for Paragraphen, at den ikke faaer nogen tilbagevirkende Kraft udenfor den, der kan hidledes af almindelige Retsregler. Det vilde være at omstyrte en Række ældre stiftede Retsforhold, saafremt man vilde tillægge Love af det omhandlede Slags en videregaaende Virkning. Og dersom man vil tillægge den nye Bestemmelse Virkning med Hensyn til de Tilfælde, hvor en Tiendeskjendelse er indanket og den endelige Kjendelse endnu ikke affagt, saa frygter jeg for, at det vil lede til, at man vil forlange det Samme med Hensyn til de allerede tidligere endelige — enten ved Overtiendecommissionen eller ved Amtstiendecommissionen affagte og ikke paaanførte — Tiendebestemmelser, saa at man ogsaa vil underkaste dem en Revision. Jeg bemærkede iøvrigt, at jeg ikke troede, at der selv fra Billighedens Side var Meget, der talte til Fordeel for dem, hvis Tiende tidligere var bestemt; thi med Hensyn til den Udvikling, Agerbruget har faaet, kan man vist ansee dem, der have faaet deres Tiende bestemt i en ældre Periode, uagtet den Tiendebeholdning, som Forordningen af 1810 i dens 28de Paragraph hjemler, for dog i Almindel-

lighed at have faaet deres Tiender meget lettere end de, for hvem den i Fremtiden skal bestemmes. Det forelagte Overtiendeforslag indskrænker sig vel kun til det Tilfælde, hvor Tiendeskjendelsen er bleven affagt ved Amtstiendecommissionen og er under Paaanførelse ved Overtiendecommissionen; men jeg troer, at Grunden tværtimod vil være meget stærkere til Fordeel for de Tiendeydere, hvis Sager endnu henstaae upaaafjendte; thi naar en Sag er afgjort ved Amtstiendecommissionen og nu staaer til Afgjørelse ved Overtiendecommissionen, saa skal jo Overtiendecommissionen blot paaafjende Sagen i den Tilstand, som den er kommen i fra Amtstiendecommissionen. Finder den da, at den har bestemt Tiendevederlaget paa en tilbørlig Maade, saa skal Kjendelsen stadfæstes. Det Modsatte vilde være, at den, der uden Grund havde paaanført Kjendelsen, derfor skulde have en Belønning. Den Omstændighed, at Kjendelsen kan have ligget længe under Appel, synes ikke at kunne have nogen Indflydelse paa det omhandlede Spørgsmaal, thi snarere er Jordens Productivitet forøget ved den lange Tid, end den skulde være formindsket, og det er overalt ikke den anden Partis Sag. Mere tvivlsomt var det jo i Tilfælde af, at Sagen allerede var bleven bragt under Amtstiendecommissionens Paaafjendelse, men der ikke endnu var falden nogen Kjendelse, thi da kunde det være et Spørgsmaal, om ikke den Ret, der var bleven gjort gjældende inden nogen Kjendelse blev affagt, maatte være Rettefærdig, idetmindste hvis ikke Paaastand var gjort fra nogen af Parternes Side, som derfor kunde være til Hinder. Her er jo ikke Spørgsmaal om contractmæssige Forhold, men om Forhold, som Loven selv har paataget sig at regulere, og der kunde altsaa være mere, der talte for, at saalange Sagen endnu ikke var paaafjendt, maatte den nye Lov træde istedetfor den gamle. Det er vel at